A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2008. július 3. *

A C-215/06. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2006. május 11-én

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: D. Recchia és D. Lawunmi, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

Írország (képviseli: D. O'Hagan, meghatalmazotti minőségben, segítői: J. Connolly SC és G. Simons BL, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: angol.

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, L. Bay Larsen, J. Makarczyk (előadó), P. Kūris és J.-C. Bonichot bírák,

főtanácsnok: J. Mazák,
hivatalvezető: Fülöp B. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2008. február 14-i tárgyalást követően,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Keresetével az Európai Közösségek Bizottsága annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy:

– Írország – mivel nem fogadta el azokat a rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak

vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelvnek (HL L 175., 40. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 248. o.) akár az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel (HL L 73., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 151. o.) történő módosítását megelőzően, akár azt követően a hatálya alá tartozó projekteket teljes vagy részbeni kivitelezésük előtt megvizsgálják arra tekintettel, hogy szükséges-e a környezetre gyakorolt hatásaik vizsgálata, majd amennyiben a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorolnak, a 85/337 irányelv 5–10. cikkével összhangban hatásvizsgálatnak vessék alá, és

– mivel nem fogadta el azokat a rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a Derrybrienben, Galway megyében egy szélerőműtelep és a kapcsolódó tevékenységek vonatkozásában az engedélyek megadását, valamint a munkák kivitelezését a 85/337 irányelv 5–10. cikkével összhangban környezeti hatásvizsgálat előzze meg,

nem teljesítette az említett irányelv 2., 4. és 5–10. cikkéből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

2 Keresetével a Bizottság annak megállapítását kéri, hogy Írország nem teljesítette a 85/337 irányelvnek akár a 97/11 irányelvvel történő módosítást megelőző, akár azt követő változatából eredő kötelezettségeit.

A 85/337 irányelv

3 A 85/337 irányelv 1. cikkének (2) és (3) bekezdése így szól:

„(2) Jelen irányelv alkalmazásában:

»projekt«:

– épületek vagy egyéb létesítmények kivitelezése,

– egyéb beavatkozások a természetes környezetbe és tájba, beleértve az ásványkincsek kiaknázását is;

»projektgazda«:

egy magánprojektre vonatkozó engedély kérelmezője vagy egy projektet kezdeményező állami hatóság;

»engedély«:

a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok olyan döntése, amely feljogosítja a projektgazdát a projekt elvégzésére;

(3) A hatáskörrel rendelkező hatóság(ok) az(ok) a hatóság(ok), amelye(ke)t a tagállamok az ebből az irányelvből következő feladatok teljesítésért felelős hatóságként kijelölnek”.

4 A 85/337 irányelv 2. cikke (1), (2) bekezdésének és (3) bekezdése első albekezdésének értelmében:

„(1) A tagállamok meghoznak minden olyan intézkedést, amely ahhoz szükséges, hogy az engedély megadása előtt többek között a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projektek esetében hatásvizsgálatot végezzenek.

Ezeket a projekteket a 4. cikk határozza meg.

(2) A környezeti hatásvizsgálat elvégezhető a tagállamban meglévő, a projektek engedélyezésére vonatkozó eljárás, vagy ennek hiányában más eljárás alkalmazásával, vagy az ennek az irányelvnek való megfelelés céljából kialakítandó eljárásokkal.

(3) A tagállamok kivételes esetekben egyes projekteket teljesen vagy részben mentesíthetnek az ebben az irányelvben megállapított rendelkezések hatálya alól.”

5 A 85/337 irányelv 3. cikke ekként rendelkezik:

„A környezeti hatásvizsgálat minden egyedi esetre vonatkozóan a 4–11. cikkel összhangban megfelelő módon azonosítja, leírja és értékeli az egyes projektek közvetlen és közvetett hatásait a következő tényezőkre vonatkozóan.

– emberek, állat- és növényvilág,

– talaj, víz, levegő, éghajlat és a táj,

– az első és a második francia bekezdésben említett tényezők közötti kölcsönhatás,

– anyagi javak és a kulturális örökség.”

6 Az irányelv 4. cikke így szól:

„(1) A 2. cikk (3) bekezdése alapján az I. mellékletben felsorolt osztályokba tartozó projekteket vizsgálatnak vetik alá az 5–10. cikkel összhangban.

(2) A II. mellékletben felsorolt osztályokba tartozó projekteket vizsgálatnak vetik alá az 5–10. cikkel összhangban, amennyiben a tagállamok úgy ítélik meg, hogy azok jellemzői ezt megkövetelik.

A tagállamok ebből a célból többek között megállapítják azoknak a projekteknek a jellegét [helyesen: meghatározhatnak olyan projekttípusokat], amelyek vizsgálatra kötelezettek, vagy meghatározhatják, hogy a II. mellékletben felsorolt osztályokba tartozó projektek milyen kritériumok és/vagy küszöbértékek alapján minősülnek vizsgálatra kötelezettnek az 5–10. cikkel összhangban."

7 A 85/337 irányelv 5. cikkének értelmében:

„(1) Azoknak a projekteknek az esetén, amelyek a 4. cikk alapján az 5–10. cikkel összhangban környezeti hatásvizsgálatra kötelezettek, a tagállamok elfogadják azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a projektgazda a III. mellékletben meghatározott alábbi információkat megfelelő formában közli, amennyiben:

a) a tagállamok úgy ítélik meg, hogy az információ jelentős az engedélyezési eljárás adott szakaszában, és az adott projekt, projekttípus vagy a várható környezeti szempontok sajátos jellemzőire;

b) a tagállamok úgy ítélik meg, hogy figyelembe véve többek között a pillanatnyi ismereteket és a vizsgálati módszereket, ésszerűen elvárható a projektgazdától ennek az információnak az összeállítása.

(2) Az (1) bekezdéssel összhangban a projektgazda által benyújtandó információ legalább a következőket tartalmazza:

– a projekt leírása, beleértve a projekt helyére, kialakítására és méretére vonatkozó információkat;

– a jelentős kedvezőtlen hatások elkerülésére, csökkentésére és – lehetőség szerint – ellensúlyozására tervezett intézkedések leírása;

– a projekt várható fő környezeti hatásainak meghatározásához és vizsgálatához szükséges adatok;

– az 1–3. francia bekezdésben említett adatok nem technikai jellegű összefoglalása.

(3) Amennyiben szükségesnek ítélik, a tagállamok biztosítják, hogy a vonatkozó információk birtokában lévő bármely hatóság ezeket az információkat a projektgazda rendelkezésére bocsátja”.

8 A 85/337 irányelv 6. cikke így szól:

„(1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy környezeti feladataik kapcsán a projektben várhatóan érintett hatóságok lehetőséget kapjanak véleménynyilvánításra az engedélyezési kérelemmel kapcsolatban. E célból a tagállamok általánosságban vagy esetről esetre kijelölik azokat a hatóságokat, amelyekkel az engedélyre vonatkozó kérelmek benyújtásakor konzultálni kell. Az 5. cikk alapján kapott információt közlik e hatóságokkal. A konzultációra vonatkozó részletes szabályokat a tagállamok állapítják meg.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy:

– minden engedélyezési kérelem és az 5. cikk alapján kapott minden információ a nyilvánosság számára hozzáférhető legyen;

– az érintettek véleményt nyilváníthassanak a projekt megkezdése előtt;

[…].”

9 A 85/337 irányelv 7. cikke ekként rendelkezik:

„Amennyiben egy tagállam megállapítja, hogy egy projekt várhatóan jelentős hatással lesz a környezetre egy másik tagállam területén, vagy ha egy tagállam kérelmet nyújt be, mert várhatóan érinteni fogja a projekt, az a tagállam, amelynek a területén a projektet kivitelezni szándékoznak, közli az 5. cikkel összhangban összegyűjtött információkat a másik tagállammal azzal egy időben, mikor azt a saját állampolgárai számára nyilvánosságra hozza. Ezek az információk a két tagállam közötti kölcsönösség és egyenlőség alapján nyugvó, kétoldalú kapcsolatok keretében szükséges konzultációk alapjául szolgálnak”.

10 A 85/337 irányelv 8. cikkének értelmében:

„Az 5., 6. és a 7. cikk alapján kapott információt figyelembe veszik az engedélyezési eljárás során.”

11 Az irányelv 9. cikke így szól:

„A döntés meghozatala után az eljárni jogosult hatóság/hatóságok tájékoztatja/tájékoztatják a nyilvánosságot a következőkről:

– a döntés tartalmáról és az ahhoz kapcsolódó esetleges feltételekről;

– az okokról és a mérlegelt tényezőkről, amelyek alapján a döntést meghozták, amennyiben a tagállam jogszabályai ezt előírják.

Az ezekre az információkra vonatkozó részletes rendelkezéseket a tagállamok állapítják meg.

Amennyiben a 7. cikk alapján más tagállamot is tájékoztattak, akkor azt a tagállamot a szóban forgó döntésről is tájékoztatják."

12 Az irányelv 10. cikke ekként rendelkezik:

„Ennek az irányelvnek a rendelkezései nem befolyásolják az eljárni jogosult hatóságoknak azt a kötelezettségét, hogy figyelembe vegyék az ipari és gazdasági titoktartással kapcsolatos, valamint a közérdek védelmére vonatkozó, a nemzeti jogszabályokban és közigazgatási rendelkezésekben megállapított, továbbá az elfogadott joggyakorlatból eredő korlátozásokat.

A 7. cikk alkalmazása esetén az információ átadására a másik tagállam számára és az információ fogadására a másik tagállam által azok a korlátozások vonatkoznak, amelyek abban a tagállamban vannak hatályban, amelyben a projektet kivitelezni tervezik."

13 A 85/337 irányelv II. melléklete az ugyanezen rendelet 4. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozó projekteket sorolja fel, vagyis azokat, amelyeket környezeti hatásvizsgálatnak csak akkor kell alávetni, amennyiben a tagállamok úgy ítélik meg, hogy azok jellemzői ezt megkövetelik. Így e melléklet 2. pontjának a) alpontjában szerepelnek a tőzegkitermelési projektek, illetve ugyanezen 2. pont c) alpontjában a fémtartalmú és energiahordozó ásványi anyagok kivételével az olyan ásványi anyagok kitermelésére vonatkozó projektek, mint például a márvány, a homok, a kavics, a pala, a só, a foszfátok és a kálium.

14 Az említett melléklet 10. pontjának d) alpontjában szerepel többek között az utak építése.

A 97/11 irányelv

15 A 97/11 irányelv 3. cikke így szól:

„(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 1999. március 14-től megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

[…]

(2) Ha az engedély iránti kérelmet a hatáskörrel rendelkező hatósághoz, még az (1) bekezdésben megállapított időpont előtt nyújtják be, a 85/337/EGK irányelv e módosítás előtti rendelkezéseit kell alkalmazni.”

A 97/11 irányelv által módosított 85/337 irányelv (a továbbiakban: módosított 85/337 irányelv)

16 Az egyértelműség kedvéért a 85/337 irányelv által bevezetett módosítások közül kizárólag azokat említjük, amelyek közvetlen jelentőséggel bírnak a hivatkozott

kötelezettségszegés tekintetében. Ennélfogva nem nyernek említést a 97/11 irányelv által a 85/337 irányelv 5–10. cikke vonatkozásában bevezetett módosítások, mivel ezek jellegüknél fogva nincsenek kihatással azon értékelésre, amelyet a Bíróságnak a jelen kereset keretei között el kell végeznie.

17 A módosított 85/337 irányelv 2. cikke (1) és (2) bekezdésének, valamint (3) bekezdése első albekezdésének értelmében:

„(1) A tagállamok meghoznak minden olyan intézkedést, amely ahhoz szükséges, hogy az engedély megadása előtt többek között a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva, a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projektek engedélyezése kötelező legyen, és esetükben hatásvizsgálatot végezzenek. Ezeket a projekteket a 4. cikk határozza meg.

(2) A környezeti hatásvizsgálat elvégezhető a tagállamban meglévő, a projektek engedélyezésére vonatkozó eljárás, vagy ennek hiányában más eljárás alkalmazásával, vagy az ennek az irányelvnek való megfelelés céljából kialakítandó eljárásokkal.

[…]

(3) A 7. cikk sérelme nélkül a tagállamok kivételes esetekben egyes projekteket teljesen vagy részben mentesíthetnek az ebben az irányelvben meghatározott rendelkezések hatálya alól.”

18 A fenti irányelv 3. cikke ekként rendelkezik:

„A környezeti hatásvizsgálat minden egyedi esetre vonatkozóan a 4–11. cikkel összhangban megfelelő módon azonosítja, leírja és értékeli az egyes projektek közvetlen és közvetett hatásait a következő tényezőkre:

– emberek, állat- és növényvilág;

– talaj, víz, levegő, éghajlat és a táj;

– anyagi javak és a kulturális örökség;

– az első, a második és a harmadik francia bekezdésben említett tényezők közötti kölcsönhatás.”

19 A módosított 85/337 irányelv 4. cikke ekként rendelkezik:

„(1) A 2. cikk (3) bekezdésre is figyelemmel az I. mellékletben felsorolt projekteket vizsgálatnak vetik alá az 5–10. cikkel összhangban.

(2) A 2. cikk (3) bekezdésre is figyelemmel a II. mellékletben felsorolt projektekre, a tagállamok határozzák meg:

a) esetenkénti vizsgálattal,

vagy

b) a tagállamok által megállapított küszöbértékek vagy szempontrendszer alapján,

hogy a projektet alá kell-e vetni az 5–10. cikknek megfelelő vizsgálatnak.

A tagállamok dönthetnek úgy is, hogy az a) vagy a b) pontnak megfelelő mindkét eljárást alkalmazzák.

(3) Amikor a (2) bekezdés alkalmazásában esetenkénti vizsgálatot végeznek, vagy küszöbértékeket, illetve szempontrendszert állapítanak meg, figyelembe veszik a III. mellékletben előírt lényeges kiválasztási szempontokat.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság a (2) bekezdés alapján hozott döntését a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi.”

20 A módosított 85/337 irányelv II. melléklete 3. pontjának i. alpontjában szerepelnek az energiatermelés céljából szélenergiát hasznosító létesítmények (szélerőműparkok).

21 Ugyanezen melléklet 13. pontjának értelmében az I. és II. mellékletben felsorolt már engedélyezett, kivitelezett vagy kivitelezés alatt álló projektek bármely olyan megváltoztatását vagy bővítését, amelynek jelentős kedvezőtlen hatása lehet a környezetre (az I. mellékletben nem szereplő változtatás vagy bővítés) olyan projektnek kell tekinteni, amely a módosított 85/337 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozik.

22 A módosított 85/337 irányelvnek a 4. cikk (3) bekezdése szerinti kiválasztási szempontokat tartalmazó III. melléklete pontosítja, hogy a projektek jellemzőinél figyelembe kell venni különösen a környezetszennyezést és károsítást, valamint a baleseti kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott technológiákra. Ugyanezen melléklet megjelöli, hogy a földrajzi területek környezeti érzékenységét, amelyekre a projektek valószínűleg hatással lesznek, többek között a természetes környezet terhelhetőségének figyelembevételével kell értékelni, különös figyelmet fordítva egyes területekre, így a hegyvidékekre és az erdős területekre.

A nemzeti szabályozás

23 A módosított 85/337 irányelv követelményeit a nemzeti jogba elsősorban a területrendezésről és fejlesztésről szóló 2000. évi módosított törvény (Planning and Development Act 2000; a továbbiakban: PDA) és a területrendezésről és fejlesztésről szóló 2001. évi rendeletek (Planning and Development Regulations 2001) ültették át.

24 A PDA 32. cikke (1) bekezdésének a) pontja általános kötelezettségként írja elő engedély megszerzését a módosított 85/337 irányelv I. és II. mellékletének hatálya alá tartozó bármely fejlesztési terv tekintetében, azzal, hogy a munkák megkezdése előtt kell az engedély iránti kérelmet benyújtani és az engedélyt megszerezni. Egyébiránt

ugyanezen törvény 32. cikke (1) bekezdésének b) pontja akként rendelkezik, hogy engedély adható az ilyen, nem engedélyezett fejlesztés rendezése céljából.

25 Amennyiben a területrendezésért felelős hatóságnál engedély iránti kérelmet nyújtanak be, e hatóságnak meg kell határoznia, hogy a tervezett projektet alá kell-e vetni környezeti hatásvizsgálatnak.

26 A PDA 151. cikke akként rendelkezik, hogy mindazon személyek, akik nem engedélyezett projektet végrehajtottak vagy kiviteleztek, jogsértést követnek el.

27 Ugyanezen törvény 152. és 153. cikkéből következik, hogy amennyiben a városfejlesztésért felelős hatóságok előtt panaszt nyújtanak be, e hatóságoknak főszabály szerint figyelmeztető levelet kell küldeniük, majd állást kell foglalniuk a felszólítás lehetősége tekintetében. A felszólításban meghatározott követelmények be nem tartása jogsértést valósít meg.

28 A PDA 160. cikkének értelmében:

„(1) Amennyiben nem engedélyezett projektet kiviteleztek, vagy ilyen projekt kivitelezés alatt áll, illetve e projekt kivitelezéséhez hozzáfognak, vagy azt folytatják, a High Court vagy a Circuit Court – a területrendezésért felelős hatóság vagy bármely más személy kérelmére, függetlenül attól, hogy e személynek közvetlen érdekeltsége áll-e fenn a szóban forgó terület vonatkozásában, vagy sem – végzés útján bárki tekintetében elrendelheti esettől függően mindannak a végrehajtását, a végrehajtásától való tartózkodást vagy a végrehajtás beszüntetését, amit a bíróság szükségesnek tart, és végzésében pontosít, adott esetben annak a megfelelő módon történő biztosítása céljából:

a) hogy e nem engedélyezett projektet ne kivitelezzék, vagy azt ne folytassák;

b) hogy, amennyiben lehetséges, minden területet helyezzenek vissza bármely, nem engedélyezett projekt megkezdése előtti állapotába;

c) hogy minden projekt kivitelezése a vonatkozásában kiadott engedélyben foglaltaknak vagy az engedélyhez kapcsolódó feltételeknek megfelelő legyen.

(2) Az (1) bekezdés alapján hozott végzésében, amennyiben ez alkalmasnak bizonyul, a bíróság elrendelheti bármely munkálatok elvégzését, ideértve bármely építmény vagy más elem eredeti állapotba való visszahelyezését, helyreállítását, leszerelését, bontását vagy megváltoztatását."

29 A PDA 162. cikke pontosítja, hogy a rendezés iránti kérelem nem eredményezi a folyamatban lévő végrehajtási eljárás felfüggesztését vagy visszavonását.

A pert megelőző eljárás

30 2001. április 5-i felszólító levelét követően a Bizottság egy, 2001. december 21-én kelt, indokolással ellátott véleményt küldött Írországnak.

31 2004. július 7-én a Bizottság kiegészítő felszólító levelet küldött e tagállamnak.

32 Az Írország észrevételeit tartalmazó 2004. december 6-i levél kézhezvételét követően a Bizottság 2005. január 5-én kiegészítő felszólító levelet küldött e tagállamnak.

33 A Bizottság, mivel nem találta kielégítőnek Írországnak az indoklással ellátott véleményekre válaszul adott, 2005. március 8-i, június 17-i és december 1-jei levelében foglalt állásfoglalását, az EK 226. cikk második bekezdése értelmében benyújtotta a jelen keresetet.

A keresetről

Az első kifogásról

34 A Bizottság felrója Írországnak, hogy nem fogadta el azokat a rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy 85/337 irányelv 2., 4. és 5–10. cikkének, akár eredeti változatában, akár a 97/11 irányelv által módosított változatában, megfeleljen. E kifogás vizsgálatára elsősorban a módosított 85/337 irányelv fényében kerül sor.

35 Az első kifogás, amelynek értelmében a módosított 85/337 irányelv átültetése hiányos, és az irányelv helytelen végrehajtásához vezet, három jogalapon nyugszik.

36 A Bizottság elsősorban arra hivatkozik, hogy Írország nem fogadta el azokat a rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a módosított 85/337 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének értelmében vizsgálatokat végezzenek a tekintetben, hogy a tervezett projektek jelentős hatást gyakorolhatnak-e a környezetre, valamint amennyiben ez a helyzet, kötelezővé tegyék az engedély megadása előtt a fenti rendelkezés által előírt környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatását.

37 Másodsorban a Bizottság úgy véli, hogy azon ír jogszabályi rendelkezések, amelyek lehetővé teszik valamely nem engedélyezett projekt teljes vagy részleges kivitelezését követően a rendezés iránti kérelem benyújtását, veszélyeztetik a módosított 85/337 irányelv megelőzést érintő céljait.

38 Harmadsorban a Bizottság úgy véli, hogy az Írország által bevezetett megtorló intézkedések nem biztosítják az említett irányelv hatékony végrehajtását, miáltal Írország nem teljesíti az EK 249. cikkből eredő általános kötelezettségét.

39 Ezen utóbbi jogalap alátámasztásául a Bizottság számos példát felhoz, amelyek álláspontja szerint jól mutatják a szankciórendszer végrehajtásában mutatkozó hiányosságokat.

Az első két jogalapról

– A felek érvei

40 A Bizottság arra hivatkozik, hogy mivel a nemzeti szabályozás értelmében a módosított 85/337 irányelv által előírt kötelezettségek teljesítése lehetséges valamely projekt kivitelezésének folyamán vagy azt követően is, ez azt jelenti, hogy nem áll fenn semmilyen egyértelmű kötelezettség arra nézve, hogy a projekteket megvalósításukat megelőzően környezeti hatástanulmánynak kellene alávetni.

41 A szóban forgó nemzeti szabályozás, azzal, hogy elfogadja, hogy a projektek környezeti hatástanulmány keretén belül történő ellenőrzésére a projekt megvalósítását követően kerüljön sor, noha a módosított 85/337 irányelv által kitűzött alapvető cél az, hogy a környezeti hatásokat minden technikai tervezési és döntéshozatali folyamat

lehető legkorábbi fázisában vegyék figyelembe, a rendezés olyan lehetőségét ismer el, amely ezen irányelv hatékony érvényesülésének veszélyeztetését eredményezi.

42 A Bizottság hozzáteszi, hogy a rendezési engedélyre vonatkozó szabályok a városfejlesztéssel kapcsolatos szokásos engedély tekintetében alkalmazandó általános rendelkezések közé illeszkednek, és semmi sem utal arra, hogy a rendezési engedély iránti kérelmek, illetve ezen engedély megadása kivételes esetekre lennének korlátozva.

43 Írország arra hivatkozik, hogy a Bizottság nem pontos olvasatát adja a módosított 85/337 irányelvet átültető ír jogszabálynak. Pontosítja tehát, hogy az ír jogszabály kifejezetten előírja, hogy minden új projekt tekintetében meg kell szerezni az engedélyt a munkák megkezdése előtt, és amennyiben a projekteket környezeti hatástanulmánynak kell alávetni, azokat a munkák megkezdése előtt kell elvégezni. Ezen kötelezettségek elmulasztása jelen ügyben bűncselekményt valósít meg, és kényszerítő intézkedések végrehajtását vonhatja maga után.

44 Írország úgy véli egyébiránt, hogy a PDA-ban, valamint a területrendezésről és fejlesztésekről szóló 2001. évi rendeletekben szabályozott rendezési engedély kivételnek tekinthető azon általános szabály alól, amely előírja az engedélynek a projekt megkezdését megelőzően történő megszerzését, és jobban megfelel a módosított 85/337 irányelv céljainak, különösen a környezetvédelem általános céljának, mivel lehetséges, hogy az említett környezetvédelmi szempontból nem valamely nem engedélyezett projekt visszavonása a legmegfelelőbb intézkedés.

45 E tagállam álláspontja szerint a módosított 85/337 irányelv, amelynek követelményei tisztán eljárási jellegűek, nem tesz említést olyan kivételről, amelynek értelmében a környezeti hatásvizsgálat bizonyos esetekben a munkák megkezdését követően is elvégezhető lenne. Írország hangsúlyozza e tekintetben, hogy ezen irányelv egyetlen részében sem szerepel kifejezetten, hogy a vizsgálatot kizárólag a projekt végrehajtását megelőzően lehetne elvégezni, és az „engedélynek” az ezen irányelv által adott meghatározását hozza fel érvként arra hivatkozva, hogy az „elvégzés” szó használata

jelentőséggel bír, mivel az nem kizárólag a munkák elkezdését jelöli, hanem egyaránt vonatkozik valamely területrendezési projekt folytatására is.

46 Írország úgy véli egyébiránt, hogy a rendezési engedély a szabályossá tétel ésszerű mechanizmusa, amelyre kivételes körülmények között lehet hivatkozni, és amelynek célja annak tekintetbevétele, hogy elkerülhetetlen, hogy bizonyos projekteket – különféle okokból – a módosított 85/337 irányelv szerinti engedélyek megadását megelőzően kezdjenek el.

47 E tekintetben Írország a C-201/02. sz. Wells-ügyben 2004. január 7-én hozott ítéletre (EBHT 2004., I-723. o.) hivatkozik annak alátámasztásául, hogy korrekciós vizsgálat végezhető valamely későbbi szakaszban is, kivételként azon főszabály alól, mely szerint a vizsgálatot a döntéshozatali folyamat lehető legkorábbi fázisában kell elvégezni.

48 E tagállam úgy véli továbbá, hogy aránytalan lenne egyes építmények lebontását megkövetelni olyan körülmények esetén, amikor, a rendezés iránti kérelem vizsgálatát követően úgy ítélik meg, hogy az említett rendezés összeegyeztethetőnek bizonyul a megfelelő területrendezéssel és a fenntartható fejlődéssel.

– A Bíróság álláspontja

49 A tagállamoknak úgy kell végrehajtaniuk a módosított 85/337 irányelvet, hogy az teljesen megfeleljen az irányelv követelményeinek, figyelemmel annak az irányelv 2. cikkének (1) bekezdéséből következő lényeges céljára, miszerint az engedély megadása előtt többek között a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projektek esetében hatásvizsgálatot végezzenek (lásd ebben az értelemben a C-287/98. sz. Linster-ügyben 2000. szeptember 19-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-6917. o.] 52. pontját és a

C-486/04. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2006. november 23-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-11025. o.] 36. pontját).

50 Egyébként a módosított 85/337 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének értelmében az engedély a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok olyan döntése, amely feljogosítja a projektgazdát a projekt elvégzésére.

51 Mivel a „feljogosítás" megfogalmazás mentes bármiféle kétérteműségtől, ezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdését szükségképpen akként kell értelmezni, hogy amennyiben a bejelentő elmulasztotta az előírt engedély igénylését és megszerzését, valamint – amennyiben ez követelmény – a környezeti hatásvizsgálat előzetes elvégzését, megsérti a módosított 85/337 irányelvben foglalt követelményeket abban az esetben, ha elkezdi a projekttel kapcsolatos munkákat.

52 Ez az elemzés érvényes a módosított 85/337 irányelv hatálya alá tartozó valamennyi projektre, akár az ezen irányelv I. mellékletének hatálya alá tartoznak, következésképpen ezen irányelv 2. cikke (1) bekezdésének és 4. cikke (1) bekezdésének értelmében módszeres értékelésnek kell azokat alávetni, akár az irányelv II. mellékletének hatálya alá tartoznak, és ez alapján, az irányelv 4. cikke (2) bekezdésének értelmében hatásvizsgálatra csak akkor kötelezettek, ha a tagállamok által meghatározott küszöbértékek vagy kritériumok alapján, és/vagy esetenkénti vizsgálat alapján jelentős hatással lehetnek a környezetre.

53 E 2. cikk (1) bekezdésének ilyen szó szerinti elemzése jelen ügyben megfelel az említett irányelv által előírt célnak, amelyre többek között emlékeztet a 97/11 irányelv ötödik preambulumbekezdése, melynek értelmében „[…] a környezeti hatásvizsgálatra kötelezett projektek engedélyhez vannak kötve; […] [és] az ilyen engedély kiadását megelőzően környezeti hatásvizsgálat elvégzése szükséges".

54 Az ír szabályozás jelenlegi állása szerint nem vitatott, hogy a környezeti hatásvizsgálatokat és a városfejlesztési engedélyeket – amennyiben szükségesek – főszabály szerint a munkák kivitelezését megelőzően kell elvégezni, illetve megszerezni. E kötelezettségek be nem tartása az ír jog értelmében a városfejlesztési szabályok megszegését valósítja meg.

55 Mindazonáltal ugyancsak nem vitatott, hogy e jogszabály rendezési engedélyt vezet be, amely tekintetében a városfejlesztéssel kapcsolatos szokásos, a munkákat és területrendezéseket megelőző engedély hatályával azonos hatályt határoz meg. Ez az engedély akkor is megadható, ha az általa érintett projektet, amelynek tekintetében a módosított 85/337 irányelv 2. és 4. cikke értelmében környezeti hatásvizsgálatot kell végezni, már kivitelezték.

56 Ráadásul az ilyen rendezési engedély megadását, amelyhez, mint Írország elismerte, gyakorta folyamodnak a városfejlesztés tárgyában bármiféle kivételes körülmény hiányában is, az ír jog szerint úgy kell tekinteni, hogy a módosított 85/337 irányelv által előírt kötelezettségek tényelegesen teljesültek.

57 Márpedig, noha a közösségi jog nem akadályozhatja meg, hogy az alkalmazandó nemzeti jogszabályok bizonyos esetekben lehetővé tegyék egyes, ugyanezen közösségi jog értelmében szabálytalan műveletek vagy aktusok szabályossá tételét, ennek lehetőségét azon feltételhez kellene kötni, hogy e rendezés ne biztosítson alkalmat arra, hogy az érdekeltek megkerüljék a közösségi jogszabályokat, vagy kivonják azok alkalmazása alól magukat, valamint hogy kivételes jellegű maradjon.

58 Hiszen az Írországban hatályoshoz hasonló rendezési rendszer arra ösztönözheti a projektgazdákat, hogy kivonják magukat annak vizsgálata alól, hogy az érintett projektek teljesítik-e a módosított 85/337 irányelv 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kritériumokat, és hogy következésképpen ne tegyék meg a szükséges lépéseket az adott projektek környezetre gyakorolt hatásainak azonosítására és azok előzetes értékelésére. Márpedig a 85/337 irányelv első preambulumbekezdésének értelmében a környezeti hatásokat minden technikai tervezési és döntéshozatali folyamat lehető legkorábbi fázisában kell figyelembe venni, mivel a cél sokkal inkább a környezetszennyezés és károsítás eredendő elkerülése, semmint a hatásaikkal szembeni utólagos küzdelem.

59 Végezetül pedig Írország nem hivatkozhat hatékonyan a fent hivatkozott Wells-ügyben hozott ítéletre. Az említett ítélet ugyanis 64. és 65. pontjában emlékeztet arra, hogy az EK 10. cikkben előírt jóhiszemű együttműködés elve szerint a tagállamok kötelesek a közösségi jog megsértéséből eredő jogellenes következményeket megszüntetni. Az illetékes hatóságoknak meg kell tehát tenniük a szükséges intézkedéseket valamely elmaradt környezeti hatásvizsgálat pótlására, például azzal, hogy

– a tagállamok eljárási anatómiájának keretén belül – egy ilyen vizsgálat elvégzésének céljából egy már kiadott engedélyt bevonnak vagy felfüggesztenek.

60 Mindebből nem vonható le az a következtetés, hogy a korrekciós környezeti hatástanulmány, amelyet a módosított 85/337 irányelv által előírt és megszervezett értékelés elmaradása pótlásának céljából végeztek a projekt kivitelezését követően, egyenértékű lenne az irányelv által megkövetelt és szabályozott, az engedély kibocsátását megelőzően elkészített környezeti hatástanulmánnyal.

61 A fentiekből az következik, hogy Írország – mivel a rendezési engedélynek, amely bármiféle bizonyítottan kivételes körülmény hiányában is kiállítható, a városfejlesztési engedéllyel, amely a munkákat és területrendezéseket megelőzi, azonos hatályt biztosított, míg azon projekteket, melyek tekintetében elő van írva a környezeti hatásvizsgálat, a módosított 85/337 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének, valamint 4. cikke (1) és (2) bekezdésének értelmében az engedély megadása előtt, tehát szükségszerűen kivitelezésüket megelőzően, azonosítani kell, majd az engedély iránti kérelemnek, valamint az említett vizsgálatnak alá kell vetni – nem teljesítette az ezen irányelvből eredő kötelezettségeket.

62 Ennélfogva a két első jogalap megalapozott.

A harmadik jogalapról

– A felek érvei

63 A Bizottság álláspontja szerint az ír jogszabályokat és az ezekből eredő, megtorló intézkedésekre vonatkozó gyakorlatot olyan hiányosságok jellemzik, amelyek

veszélyeztetik a módosított 85/337 irányelv helyes átültetését és végrehajtását, noha ezen irányelv értelmében kötelező a hatékony ellenőrzési és megtorlási rendszer bevezetése.

64 A Bizottság először is arra hivatkozik, hogy a városfejlesztésre vonatkozó ír jogszabályban foglalt megtorló intézkedések nem kompenzálják azon rendelkezések hiányát, melyek előírnák azon követelmények betartását, melyek szerint a projekteket azok kivitelezését megelőzően környezeti hatásvizsgálatnak kell alávetni.

65 Másodsorban a Bizottság arra hivatkozik, hogy a megtorló intézkedésekre vonatkozó gyakorlat veszélyezteti a módosított 85/337 irányelv helyes átültetését. A Bizottság olyan különleges helyzeteket idéz fel, amelyek – álláspontja szerint – jól példázzák az ír jogszabálynak az ezen irányelv által meghatározott szabályok betartása ellenőrzésének vonatkozásában fennálló hiányosságait.

66 A szankció kiszabására irányuló eljárás tekintetében Írország azt állítja, hogy a szankció megválasztásának és formájának kérdése a tagállamok mérlegelési szabadságának körébe tartozik, mivel a területrendezés és a környezetvédelem ellenőrzése közösségi szinten nem került harmonizálásra.

67 Mindenesetre Írország kiemeli, hogy az ír jogszabály által előírt szankciórendszer teljes és hatékony. E tekintetben e tagállam pontosítja, hogy a környezetvédelmi jog területén alkalmazandó rendelkezések jogilag kötelező erejűek.

68 Így ezek a jogszabályok előírják a területrendezésért felelős hatóságok számára figyelmeztető levél küldését, amennyiben tudomást szereznek arról, hogy egy nem engedélyezett projekt kivitelezése folyamatban van, kivéve ha úgy ítélik meg, hogy e projekt másodlagos jelentőségű.

69 Amennyiben a figyelmeztető levelet megküldték, a városfejlesztésért felelős hatóságoknak állást kell foglalniuk a felszólítás lehetőségéről.

70 A figyelmeztető levél rendeltetése az, hogy lehetővé tegye a nem engedélyezett projektekért felelős személyek számára, hogy eljárhassanak a szabályossá tétel ügyében a felszólítást, illetve a szankció kiszabására irányuló eljárás többi szakaszát megelőzően.

71 Amennyiben felszólításra kerül sor, ez kötelezettségeket állapít meg, és az általa előírt követelmények be nem tartása jogsértést valósít meg.

72 Írország hozzáteszi, hogy a szankciórendszernek figyelembe kell vennie a projektgazdákat, a területek tulajdonosait és az e projekt által közvetlenül érintett nyilvánosságot és magánszemélyeket megillető különféle jogosultságokat, mivel ezen különféle jogosultságokat egyensúlyba kell hozni ahhoz, hogy igazságos megoldás szülessék.

73 Írország vitatja végezetül a Bizottság által felhozott példákat, amennyiben a Bizottság az állítólagos kötelezettségszegést nem bizonyította, mindössze általános megállapításokra szorítkozott.

– A Bíróság álláspontja

74 Nem vitatott, hogy Írországban a módosított 85/337 irányelv által előírt környezeti hatásvizsgálat hiánya pótolható egy olyan rendezési engedély megszerzése által, amely lehetővé teszi főként valamely nem engedélyezett projekt fennmaradását, azzal a feltétellel, hogy az ezen engedély iránti kérelmet a szankció kiszabására irányuló eljárás lefolytatása előtt nyújtsák be.

75 Ez a lehetőség, amint azt jelen ügyben Írország is elismeri, arra ösztönözheti az illetékes szerveket, hogy ne járjanak el a módosított 85/337 irányelv hatálya alá tartozó olyan projektek felfüggesztése vagy beszüntetése ügyében, amelyek kivitelezése az engedéllyel, valamint az említett engedélyt megelőzően elvégzendő környezeti hatásvizsgálattal kapcsolatos követelmények figyelmen kívül hagyásával folyamatban van, vagy már be is fejeződött, és tartózkodjanak a PDA által erre vonatkozóan előírt kényszerítő eljárástól, Írország hangsúlyozza ugyanakkor e tekintetben, hogy a hatóságok e tárgyban diszkrecionális hatáskörrel rendelkeznek.

76 Megállapítható tehát az Írország által szabályozott kényszerítő rendszer hiányossága, amennyiben a rendezési engedély léte e rendszert megfosztja minden hatékonyságától, lévén az említett hiányosság a két előző jogalap vizsgálata során feltárt kötelezettségszegés közvetlen következménye.

77 Ezt a megállapítást nem kérdőjelezi meg az a tény, hogy – Írország álláspontja szerint – a szankciórendszernek figyelembe kell vennie a projektgazdákat, a területek tulajdonosait és a szóban forgó projekt által közvetlenül érintett nyilvánosságot és magánszemélyeket megillető különféle jogosultságokat. Ugyanis ezen érdekek egyensúlyba hozatalának szükségessége önmagában nem igazolhatja, hogy egy ellenőrzési és megtorlási rendszer ne legyen hatékony.

78 Következésképpen tárgytalanná válik a Bizottság által a megtorló intézkedések végrehajtása terén mutatkozó hiányosságok bemutatása céljából felhozott különböző példák elemzése, mivel e hiányosságok közvetlenül az ír jogszabályok elégtelenségeiből erednek.

79 Ennélfogva a harmadik jogalap ugyancsak megalapozott, következésképpen az első kifogásnak a felhozott valamennyi jogalap tekintetében helyt kell adni.

80 Végezetül rá kell mutatni, hogy az első kifogás megalapozottsága érvényes úgy a módosított 85/337 irányelv tekintetében, mint a 85/337 irányelv tekintetében.

Ugyanis ezen irányelv úgy eredeti, mint módosított változatának értelmében azon projekteket, amelyek várhatóan jelentős hatást gyakorolnak a környezetre, környezeti hatásvizsgálatnak kell alávetni az engedély megadását megelőzően, amelynek meghatározása egyébiránt nem változott. Ezen túl a rendezési engedély ír szabályozás által meghatározott jellemzői is változatlanok maradtak.

81 A fentiekből következik, hogy Írország – mivel nem fogadta el azokat a rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a 85/337 irányelvnek akár a 97/11 irányelvvel történő módosítását megelőzően, akár azt követően a hatálya alá tartozó projekteket teljes vagy részbeni kivitelezésük előtt megvizsgálják arra tekintettel, hogy szükséges-e a környezetre gyakorolt hatásaik vizsgálata, majd amennyiben a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorolnak, ezen irányelv 5–10. cikkével összhangban hatásvizsgálatnak vessék alá – nem teljesítette az említett irányelv 2., 4. és 5–10. cikkéből eredő kötelezettségeit.

A második kifogásról

82 Ez a kifogás egy Derrybrienben, Galway megyében építendő szélerőműpark építésének feltételeire vonatkozik, amelynek tekintetében előzetesen emlékeztetni kell a kiadott különféle engedélyekre.

83 Amint az az ügy irataiból kiderül, a projekt egyenként 23 szélturbinára vonatkozó első két szakaszát érintő engedély iránti kérelmeket 1997. december 4-én és 18-án nyújtották be. Újabb kérelmek kerültek benyújtásra 1998. január 23-án, mivel a korábbi engedély iránti kérelmek nem voltak érvényesek. 1998. március 12-én a hatóságok megadták az engedélyt. 2000. október 5-én engedély iránti kérelmet nyújtottak be a munkák harmadik fázisa, nevezetesen 25 turbina, valamint szolgálati utak vonatkozásában, amely kérelem 2001. november 15-én kedvező elbírálásban részesült.

2002. június 20-án a projektgazda a projekt két első szakaszának módosítására vonatkozó engedély iránt folyamodott, amely engedélyt 2002. július 30-án ki is állították számára. 2003 októbere folyamán, mivel a munkák első két fázisa tekintetében nyújtott engedély lejárt, a projektgazda ezen engedély megújítását kérte, amelyet 2003 novembere folyamán a hatóságok helyben hagytak.

A felek érvei

84 Ezen kifogásával a Bizottság azt állítja, hogy Írország nem fogadta el azokat a rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy egy szélerőműtelep és a kapcsolódó tevékenységek vonatkozásában az engedélyek megadását, valamint a munkák kivitelezését a 85/337 irányelv és a módosított 85/337 irányelv 5–10. cikkével összhangban környezeti hatásvizsgálat előzze meg.

85 E tekintetben a Bizottság arra hivatkozik, hogy noha az ír jogszabály alkalmazásában végeztek környezeti hatástanulmányokat a szóban forgó projekt különféle alkotóelemei tekintetében, e tanulmányok hiányosak.

86 Különösen az 1998 folyamán végzett környezeti hatástanulmány nem kezelte megfelelően az e projekt különféle alkotóelemei kivitelezéséhez kapcsolódó környezeti veszélyeket. A projekt harmadik szakasza vonatkozásában végzett hatástanulmány ugyanezen elégtelenségeket mutatja.

87 A Bizottság rámutat továbbá, hogy a szélerőműpark a legnagyobb szabású, energiatermelés céljából szélenergiát hasznosító projekt, amelyet Írországban valaha is terveztek, és Európában is egyike a legjelentősebbeknek.

88 A Bizottság arra is hivatkozik, hogy a szélerőműpark építése kiterjedt, mintegy 263 hektárnyi tűlevelű erdő felszámolását tette szükségessé, amely tekintetében az irtási engedélyt 2003. május 20-án állították ki. Mindazonáltal e művelet vonatkozásában egyetlen környezeti hatásvizsgálatot sem végeztek, ami még az ír jogszabályok követelményeivel is ellentétes.

89 A Bizottság hozzáteszi, hogy a 2003. október 16-án történt földcsuszamlást és az általa előidézett ökológiai katasztrófát követően, amelynek során a szélerőműpark egyik építési területéről leváló tőzegtömb az Owendalulleegh folyó szennyezésével mintegy 50 000 hal pusztulását okozta, és maradandóan károsította a fajok párzási helyeit, Írország nem végzett egyetlen újabb környezeti hatásvizsgálatot sem az építkezés vonatkozásában azt megelőzően, hogy a projektgazda 2004 folyamán újból megkezdte a munkákat.

90 Írország pontosítja, hogy a szélerőműtelep építése első két szakaszára vonatkozó engedély iránti kérelmek benyújtásának idején – 1997, majd 1998 folyamán – a 85/337 irányelvnek sem az I. melléklete, sem a II. melléklete nem említette a projektek e kategóriáját a hatálya alá tartozó kategóriák között. Ennélfogva az engedélyt nem kellett az irányelv által szabályozott környezeti hatásvizsgálatnak megelőznie. Írország hozzáteszi, hogy – az ír jogszabályoknak megfelelően – az 1998 folyamán benyújtott kérelmekhez csatoltak ugyanakkor egy nyilatkozatot a környezeti hatásokról.

91 Írország úgy véli egyébiránt, hogy mesterséges azt a látszatot kelteni, mintha a szélerőműpark-építési projekt egyes aspektusaival kapcsolatos tevékenységek, amilyen az utak építése, a tőzeg- és kőkitermelés, valamint a villamosenergia-átvitel, olyan jelentőségűek lennének, hogy a 85/337 irányelv értelmében környezeti hatásvizsgálatot tennének szükségessé.

92 Írország úgy véli továbbá, hogy valamely engedély érvényességének meghosszabbítása iránti kérelem a módosított 85/337 irányelv értelmében nem tekinthető „engedélynek”.

93 Írország végezetül arra hivatkozik, hogy a földcsuszamlást az alkalmazott építési módszerek idézték elő, és nem olyan nehézségekről van szó, amelyeket korábban egy – akár a közösségi előírásoknak megfelelő – környezeti hatástanulmány kimutathatott volna. E tagállam pontosítja egyébiránt, hogy a szélerőműpark teljes biztonságban történő befejezése érdekében az építési módszereket módosították az építési munkák felfüggesztését és a vizsgálat lefolytatását követően.

A Bíróság álláspontja

94 Először is, azon feltételek tekintetében, amelyek között az 1998. január 23-i kérelemmel érintett szélerőműpark-építési projekt első két szakaszára vonatkozó engedélyek 1998. március 12-én kiadásra kerültek, előzetesen állást kell foglalni arról, hogy a 85/337 irányelv alkalmazható-e.

95 E tekintetben a 97/11 irányelv 3. cikkéből következik, hogy ha az engedély iránti kérelmet a hatáskörrel rendelkező hatósághoz 1999. március 14. előtt nyújtják be, akkor továbbra is a 85/337 irányelv rendelkezéseit kell alkalmazni.

96 Egyébiránt, igaz ugyan, hogy az energiatermelés céljából szélenergiát hasznosító létesítmények nem szerepelnek a 85/337 irányelvnek sem az I., sem a II. mellékletében, Írország nem vitatja, hogy a szélerőműpark építésének első két szakasza számos munkát szükségessé tett, köztük tőzeg és ásványi anyagok kitermelésére vonatkozó munkákat a fémtartalmú és energiahordozó ásványanyagok kivételével, valamint útépítési munkákat, melyek szerepelnek az említett II. melléklet 2. pontjának a) és c) alpontjában, illetve 10. pontjának d) alpontjában.

97 Következésképpen a 85/337 irányelv alkalmazandó a szélerőműpark építésének első két szakasza tekintetében, mivel e szakaszok szükségessé teszik különösen az ezen irányelv II. mellékletében említett munkaprojektek igénybevételét.

98 Ebből következik, hogy Írországnak a munkaprojekteket hatástanulmánynak kellett volna alávetnie, amennyiben azok, jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorolhatnak (ebben az értelemben lásd a C-72/95. sz., Kraaijeveld és társai ügyben 1996. október 24-én hozott ítélet [EBHT 1996., I-5403. o.] 50. pontját, valamint a C-2/07. sz., Abraham és társai ügyben 2008. február 28-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-1197. o.] 37. pontját).

99 Írország kijelenti ugyanakkor, hogy az illetékes hatóságok úgy vélték, hogy e projektek nem tartoznak a 85/337 irányelv II. mellékletének hatálya alá, mivel a kapcsolódó tőzegkitermelési és útépítési munkák másodlagos jelentőségűeknek bizonyulnak magához a szélerőműpark-építési projekthez képest.

100 Következésképpen az illetékes hatóságok úgy ítélték meg, hogy nincs szükség annak vizsgálatára, hogy az érintett projektek várhatóan jelentős hatást gyakorolnak-e a környezetre, ennélfogva arra sem, hogy az engedélyt a 85/337 irányelvben foglalt követelményeknek megfelelő környezeti hatásvizsgálat előzze meg.

101 Márpedig az, hogy az említett irányelv II. mellékletének hatálya alá tartozó projektek másodlagos jelentőségűnek bizonyultak összességében a szélerőműpark-építési projekthez képest, önmagában még nem jelenti azt, hogy az említett projektek ne gyakorolhatnának jelentős hatást a környezetre.

102 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a tervezett tőzeg- és ásványkitermelési, valamint útépítési projektek méretüket tekintve nem voltak elhanyagolhatók a szélerőműpark-projekt összterületéhez képest, amely 200 hektár tőzeget érintett, és a legjelentősebb ilyen típusú projektnek tekinthető Írországban, egyébiránt pedig elengedhetetlenek voltak a turbinák felszereléséhez, valamint az építési munkák egészének lefolytatásához. Ugyancsak meg kell állapítani, hogy az említett munkákat a Cashlaundrumlahan hegység oldalában végezték, amelynek belsejében akár 5,5 méter mélységű és erdei növényzettel dúsan borított tőzegtelepek találhatók.

103 Ezen, Írország által nem vitatott tényezőkből következik, hogy a tőzeg- és ásványkitermelési és útépítési munkákra vonatkozó projektek elhelyezkedése és mérete, valamint a terület egy folyóhoz való közelsége olyan konkrét jellemzőknek tekinthetők, amelyek alapján megállapítható, hogy a fenti projekteket, amelyek elválaszthatatlanok a 46 szélturbina telepítésétől, olyan projekteknek kell tekinteni, amelyek várhatóan jelentős hatást gyakorolnak a környezetre, következésképpen azokat környezeti hatásvizsgálatnak kell alávetni.

104 A környezeti hatástanulmány 85/337 irányelvnek megfelelő módon történő elvégzésének ugyanis az a rendeltetése, hogy azonosítsa, leírja és megfelelő módon értékelje az egyes projektek közvetlen és közvetett hatásait olyan tényezőkre vonatkozóan, mint amilyen az állat- és növényvilág, a talaj és víz, és az ezen különféle tényezők közötti kölcsönhatás. Jelen esetben megállapítható e tekintetben, hogy a projektgazda által benyújtott, környezeti hatásokra vonatkozó nyilatkozatok bizonyos hiányosságokat mutatnak, és nem vizsgálják különösen a talajstabilitás kérdését, amely pedig földkitermelési munkák tervezése során alapvető fontosságú.

105 Következésképpen Írország – mivel nem fogadta el azokat az rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy szélerőműtelep építésének első két szakaszára vonatkozó engedélyeket a 85/337 irányelv 5–10. cikkével összhangban környezeti hatásvizsgálat előzze meg, és mivel az engedély iránti kérelméhez csupán az ezen követelményeknek nem megfelelő, környezeti hatásokra vonatkozó nyilatkozatokat csatolt – nem teljesítette az említett irányelvből eredő kötelezettségeit.

106 Másodsorban, a szélerőműpark építésének harmadik szakaszával kapcsolatos engedély iránti, 2000. október 5-én benyújtott kérelem, valamint az eredetileg engedélyezett első két szakasz megváltoztatására vonatkozó, 2002. június 20-án benyújtott, engedély iránti kérelem tekintetében a kifogást a módosított 85/337 irányelv fényében kell vizsgálni, mivel az érintett engedély iránti kérelmek 1999. március 14. után kerültek benyújtásra.

107 Nem vitatott, egyrészt, hogy az illetékes hatóságok hozzájárulásukat adták az eredetileg tervezett turbinatípus megváltoztatásához, anélkül hogy a módosított 85/337

irányelv értelmében környezeti hatásvizsgálatot követeltek volna, másrészt az sem, hogy az építkezés harmadik szakasza vonatkozásában adott engedélyt sem kísérte kezdetben ilyen vizsgálat. Ezen túl, a 2003 májusa folyamán engedélyezett erdőirtási műveletet, az ír jogszabályokban foglalt követelményekkel ellentétben, ilyen vizsgálat sem előzte meg.

108 Márpedig a módosított 85/337 irányelv II. melléklete 3. pontjának i. alpontjában szerepelnek az energiatermelés céljából szélenergiát hasznosító létesítmények (szélerőműparkok), illetve ugyanezen melléklet 13. pontjában szerepel az ugyanezen mellékletben felsorolt már engedélyezett, kivitelezett vagy kivitelezés alatt lévő projektek bármely olyan megváltoztatása vagy bővítése, amelynek jelentős ártalmas hatása van a környezetre.

109 Ezen túl a módosított 85/337 irányelv III. mellékletében foglalt releváns kiválasztási kritériumok között, amelyeket az ezen irányelv II. mellékletében felsorolt projektekre kell alkalmazni, és amelyekre az irányelv 4. cikkének (3) bekezdése utal, szerepelnek a baleseti kockázatok, különös tekintettel a felhasznált technológiákra. Ugyanezen kritériumok között kell megemlíteni a földrajzi területek környezeti érzékenységét, amelyet főként „a természetes környezet terhelhetősége” figyelembevételével kell értékelni, különös figyelmet fordítva a hegyvidéki és erdős területekre.

110 A 25 új turbina telepítését, az új szervizutak építését, valamint az eredetileg engedélyezett turbinatípus energiatermelés növelését célzó megváltoztatását, mint a módosított 85/337 irányelv II. mellékletében szereplő projekteket, amelyek a jelen ítélet 102. pontjában foglalt területi sajátosságokra és a jelen ítélet előző pontjában említett kritériumokra tekintettel jelentős hatással lehetnek a környezetre, e ténynél fogva és az engedély kiadását megelőzően engedélyezési eljárásnak és a módosított 85/337 irányelv 5–10. cikkében foglalt feltételeknek megfelelő környezeti hatásvizsgálatnak kellett volna alávetni.

111 Következésképpen Írország – mivel nem fogadta el azokat a rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a módosító engedélyeket, valamint a szélerőműtelep építésének harmadik szakaszára vonatkozó engedélyeket ilyen hatásvizsgálat előzze meg, és mivel az engedély iránti kérelmekhez csupán az ezen követelményeknek nem megfelelő, környezeti hatásokra vonatkozó nyilatkozatokat csatolt – nem teljesítette a módosított 85/337 irányelvből eredő kötelezettségeit.

112 A fentiekből következik, hogy Írország – mivel nem fogadta el azokat a rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a Derrybrienben, Galway megyében egy szélerőműtelep és a kapcsolódó tevékenységek vonatkozásában az engedélyek megadását, valamint a munkák kivitelezését a 85/337 irányelvnek akár a 97/11 irányelvvel történő módosítást megelőző, akár azt követő változata 5–10. cikkével összhangban, környezeti hatásvizsgálat előzze meg – nem teljesítette az említett irányelv 2., 4. és 5–10. cikkéből eredő kötelezettségeit.

A költségekről

113 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Írországot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

1) Írország – mivel nem fogadta el azokat a rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek,

– hogy az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK irányelvnek akár az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel történő módosítását megelőzően, akár azt követően a hatálya alá tartozó projekteket teljes vagy részbeni kivitelezésük előtt megvizsgálják arra tekintettel, hogy szükséges-e a környezetre gyakorolt hatásaik vizsgálata, majd amennyiben a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorolnak, a 85/337 irányelv 5–10. cikkével összhangban hatásvizsgálatnak vessék alá, és

– hogy a Derrybrienben, Galway megyében egy szélerőműtelep és a kapcsolódó tevékenységek vonatkozásában az engedélyek megadását, valamint a munkák kivitelezését a 85/337 irányelvnek akár a 97/11 irányelvvel történő módosítást megelőző, akár azt követő változata 5–10. cikkével összhangban, környezeti hatásvizsgálat előzze meg –

nem teljesítette az említett irányelv 2., 4. és 5–10. cikkéből eredő kötelezettségeit.

2) A Bíróság Írországot kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások